

KulturdepartementetMediemyndigheten
Kabyssgatan 4D
120 30 Stockholm

Uppdrag till Mediemyndigheten att genomföra en informationsinsats om betydelsen av, och sambandet mellan, läsförmåga och medie- och informationskunnighet för att stärka samhällets motståndskraft

Regeringens beslut

Regeringen ger Mediemyndigheten i uppdrag att utifrån befintlig kunskap sammanställa och sprida information om betydelsen av, och sambandet mellan, läsförmåga och medie- och informationskunnighet (MIK) för att stärka samhällets motståndskraft mot bland annat desinformation och otillbörlig informationspåverkan. Informationsinsatsen ska riktas till aktörer som arbetar med frågor kopplade till läsning och MIK samt till aktörer inom totalförsvaret.

Mediemyndigheten ska när uppdraget utförs samverka med medlemmarna i nätverket MIK Sverige, dels för att inhämta kunskap och erfarenhet, dels för att nå ut brett med insatsen. Samverkan bör ske med Kungliga biblioteket, Myndigheten för civilt försvar, Myndigheten för psykologiskt försvar och Statens kulturråd, samt även med andra relevanta myndigheter och aktörer som har särskild kunskap och erfarenhet inom området för uppdraget. Myndigheten ska också ta tillvara arbetet med, och resultaten av, sitt pågående uppdrag om att stärka MIK i en tid av snabb utveckling inom artificiell intelligens (AI) och de utbildningsresurser som myndigheten tagit fram inom ramen för uppdraget.

Mediemyndigheten ska senast den 31 mars 2027 lämna en skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Kulturdepartementet).

För uppdraget får Mediemyndigheten under 2026 använda högst 2 450 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse för budgetåret 2026 uppförda anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati, anslagsposten 11 Demokrati - del till Kammarkollegiet. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 15 november 2026.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 januari 2027. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen har den 23 april 2026 beslutat om *Sverige – Ett läsande land, En lässtrategi för Sverige 2026–2031* (Ku2026/00412). I strategin konstateras att en stark läsförmåga är avgörande både för Sverige som land och för den enskilda individen. Det handlar om att rusta barn och unga till att bli bildade, självständiga, kritiskt tänkande och delaktiga medborgare. I ett alltmer digitalt samhälle och i en tid av stärkt beredskap är det viktigare än någonsin att stärka förmågan hos befolkningen att identifiera falsk och vilseledande information och försök till otillbörlig informationspåverkan. Förmågan att kunna läsa, förstå och tolka information är en förutsättning för att medborgare ska kunna vara delaktiga fullt ut i samhället, fatta välgrundade beslut och delta i det demokratiska samtalet.

MIK omfattar de kunskaper som krävs för att kunna söka, förstå, värdera och hantera information. I dag, när en stor del av samhällsdebatten sker i digitala miljöer och när AI snabbt förändrar hur information både skapas och sprids, blir denna förmåga alltmer avgörande. AI-genererade bilder, filmer och webbplatser kan på ett övertygande sätt förmedla sådant som aldrig ägt rum, och manipulerat innehåll kan röra sig snabbt mellan plattformar. AI kan användas för att skapa och dela innehåll på internet och i sociala medier som syftar till att skapa misstro eller vilseleda. Denna utveckling gör det nödvändigt att inte bara stärka det källkritiska förhållningssättet utan också förmågan att tolka och förstå bilder.

En befolkning med både stark läsförmåga och hög medie- och informationskunnighet är bättre rustad för att granska källor, förstå avsändare och bedöma trovärdighet. När fler utvecklar sin förmåga att kritiskt värdera information minskar utrymmet för falsk och vilseledande information att få fäste, vilket är särskilt angeläget i händelse av kris eller krig. I slutändan handlar det om att ge hela befolkningen förutsättningar att fatta välgrundade och informerade beslut – en grundpelare i ett demokratiskt och motståndskraftigt samhälle.

Regeringen har tidigare gett Mediemyndigheten i uppdrag att stärka befolkningens medie- och informationskunnighet och öka kunskapen om AI (Ku2025/01274). Insatserna ska bidra till att öka samhällets beredskap och motståndskraft mot försök till otillbörlig informationspåverkan. Inom ramen för uppdragen har Mediemyndigheten tagit fram en digital utbildning om MIK och AI som riktar sig till personer från 13 år, samt en fördjupningsutbildning riktad till vidareförmedlare inom t.ex. skola, folkbildning eller offentlig verksamhet. Det är angeläget att Mediemyndigheten ges förutsättningar att nå ut med framtagen kunskap på området till de aktörer som myndigheten bedömer kan bidra i arbetet med att öka samhällets motståndskraft.

Uppdraget till Mediemyndigheten syftar därför till att höja kunskapen om betydelsen av läsförmåga och MIK för en stärkt motståndskraft i samhället hos aktörer som arbetar med dessa frågor, men också hos aktörer inom totalförsvaret. På så sätt kan dessa aktörer främja arbetet inom sina respektive verksamhetsområden vilket i sin tur bidrar till att stärka samhällets motståndskraft.

På regeringens vägnar

Parisa Liljestränd

Sofia Blid

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/INS

Försvarsdepartementet/FC ECH BMS, CF ESS SS

Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/S, GV, UH, UF

Kulturdepartementet/KKM

Kungliga biblioteket

Myndigheten för civilt försvar

Myndigheten för psykologiskt försvar

Statens kulturråd